

درباره پژوهشگر

مزدک انوشه در سال ۱۳۵۲ در قائم‌شهر به دنیا آمد. وی دانش‌آموخته کارشناسی زبان و ادبیات انگلیسی و کارشناسی ارشد و دکتری زبان‌شناسی همگانی از دانشگاه تهران است. وی یک‌چند عضو هیئت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی بود و هم‌اکنون عضو هیئت علمی گروه زبان‌شناسی همگانی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران است. اثر «صرف در نحو: از کمینه‌گرایی تا صرف توزیعی» یکی از تلاش‌های موفق اوست که طی پنج سال تمرکز و پژوهش مداوم حاصل شده است. تدوین «واژه‌نامه دو زبان اصطلاحات میراث فرهنگی با عنوان «واژه‌نامه میراث ماندگار» و ترجمه کتاب «چامسکی و جهانی‌سازی: تقابل‌های پسامدرن» از دیگر آثار علمی وی است. از دکتر انوشه مقالات متعددی علمی و پژوهشی منتشر شده است. ایشان در پنجمین دوره جشنواره بین‌المللی فارابی نیز برای اثر «ساخت جمله و فرافکن‌های نقش‌نمای آن در زبان فارسی» به عنوان برگزیده سوم بخش بزرگسال مورد تقدیر قرار گرفت.

مزدک انوشه

رتبه: برگزیده دوم بخش بزرگسال
تحصیلات: دکتری

عنوان اثر: صرف در نحو؛ از کمینه‌گرایی تا صرف توزیعی

MAZDAK ANOUSHE

Rank: 2nd Rank in the Adult Section
Degree: PhD
Research Title: Morphology in Syntax; From Minimalist Program to Distributed Morphology

چکیده اثر

در چند دهه اخیر نظریه‌های مختلفی در تبیین ساختار واژه و جمله سربرآورده‌اند که گاه تفاوت‌های بنیادی با یکدیگر دارند. برخی از این نظریه‌ها به ساخت‌واژه جایگاه و هویت مستقلی در نظام دستوری بخشیده‌اند و ساخت واژه را از حوزه نحو بیرون برده‌اند؛ برخی دیگر زاد و رود هر سازه غیربسیطی را به سیطره نحو درآورده‌اند و اشتقاق واژه را فرایندی همپای تولید جمله دانسته‌اند. از آن میان، نظریه صرف توزیعی که از واپسین صورت‌های تحول یافته نظریه فراگیر اصول و پارامترهاست و نگاهی پادواژه‌گرا به دستور دارد، بر آن است تا در تقابل با رویکردهای واژه‌گرا، تحلیلی یکسان از ساخت سازه‌های مرکب (واژه، گروه و جمله) به دست دهد. بنابراین، صرف توزیعی آن گونه که ممکن است از نام آن گمان رود، نظریه‌ای صرفاً صرفی به شمار نمی‌رود، و لاجرم اثر حاضر نیز پژوهشی مختص به ساخت‌واژه زبان فارسی نیست. نام صرف توزیعی از آنجا برمی‌آید که در این انگاره زبانی، وظیفه تولید واژه از حوزه واژگان ستانده شده و میان بخش‌های مختلف نظام دستوری پخش شده است. به همین ترتیب، نام این اثر (صرف در نحو) بر این نکته دلالت می‌کند که بخش عمده ساخت‌واژه در حوزه‌ای متمرکز شده است که بنا به سنت نحو خوانده می‌شود. به هر روی، این نهال نورسته نظریه اصول و پارامترها، اگرچه در تقرب به چپ‌سوی ذهن و زبان، شاخ و برگ‌های خود را در سمت و سوی کم و بیش متفاوت گسترانده است، اما ریخته آن در بستر کمینه‌گرایی قوام یافته است

